

ETORKIZUNA
ERAIKIZ
think tank

KULTURA POLITIKO BERRIA
5. BILERAREN MEMORIA

2020/11/18

Edukia

1. Programa	3
2. Taldeko kideak	3
3. Tailerraren sarrera eta aurkezpena	4
4. Manuel Villoriaren aurkezpena	5
5. Taldekako eztabaida eta bateratze-lana osoko bilkuran	10
6. Balorazioa eta amaiera	13
7. Eranskinak	14
a. 1. Eranskina – Saioan erabilitako aurkezpena	14
b. Manuel Villoriaren aurkezpena	19
c. 5. lan dokumentua	32

KULTURA POLITIKA BERRIARI BURUZKO EZTABAIDA GUNEA

Zoom, 2020ko azaroaren 18a, 17:00-19:00

1. Programa

Gaia/ Tema	Aurkezlea/dinamizatzailea
Sarrera eta tailerraren aurkezpena Sarrera eta tailerraren aurkezpena (10 minutu).	Xabier Barandiaran- Iñigo Larrea
Landuko den erronkaren inguruko aurkezpena Ekin beharreko erronkari buruzko aurkezpena (45 min.)	Manuel Villoria
Lan taldeetan ariketa Taldea lana (50 minutu)	Miren Larrea
Idea nagusiak partekatu eta itxiera Idea nagusiak trukatzeko, itxiera eta ebaluazioa (15 min.)	Xabier Barandiaran.

2. Taldeko kideak

Bildutakoak:

1. Sebastian Zurutuza. **Gipuzkoako Foru Aldundia.**
2. Ander Arzelus. **Gipuzkoako Foru Aldundia.**
3. Xabier Barandiaran. **Gipuzkoako Foru Aldundia.**
4. Ion Muñoa. **Gipuzkoako Foru Aldundia.**
5. Goizeder Manotas. **Gipuzkoako Foru Aldundia.**
6. Eider Mendoza. **Gipuzkoako Foru Aldundia.**
7. Itziar Eizagirre. **Gipuzkoako Foru Aldundia.**
8. Miren Larrea. **Orkestra.**

9. Asier Lakidain. **Sinnergiak**
10. Gorka Espiau. **Agirre Lehendakari Center.**
11. Naiara Goia. **Arantzazuko Gizarte Berrikuntzako Laborategia.**
12. Andoni Eizagirre. **Mondragon Unibertsitatea.**
13. Juanjo Álvarez **Globernance.**
14. Daniel Innerarity. **Globernance.**
15. Mikel Irizar. **Eusko Ikaskuntza.**
16. Fernando Tapia **UPV/EHU**
17. Ainhoa Arrona. **Orkestra.**
18. Eva Sánchez. **Orkestra.**

3. Tailerraren sarrera eta aurkezpena

Orkestraren ikertzaileak ongietorria eman du, eta jakinarazi du Estrategia eta lkerketako arduraduna beranduago etorriko dela; halaber, ongietorria eman die DF7 eta ECO10 parte hartzaileei, sartu berriak baitira deliberazio taldean.

DFG7 aurkeztu da; Gipuzkoako Foru Aldundiko Giza Eskubideen eta Kultura Demokratikoaren Zuzendaritzako arduradun teknikoa da, eta *"abizen hori dela eta, kultura demokratikoa"* komenigarritzat jotzen zuen Kultura Politiko Berriari buruzko Think Tank batean egiten denaren berri izatea. Bere lanbide-profilari dagokionez, adierazi du *"jasangarritasunaren, prozesu demokratikoen, funtzio publikoaren eta garapen jasangarrirako gobernantzaren inguruan lan egin duela, batez ere erakunde publikoetan"*.

ECO10, bestalde, EHUKo Zuzenbide Fakultatean Zuzenbideko doktore eta Zuzenbidearen Filosofiako irakasle gisa aurkeztu da. Gainera, garapen zientifikoko eta transferentziako errektoreordearen kargua du. Gaineratu du taldean sartu dela *"diziplina anitzeko ikerketa-proiektu bat diseinatzen dugulako, erantzun zientifiko azkarreko unitatea deitzen diogun horrelako prozesuei laguntzeko, eta baliagarria izan daitekeelako hemen hasten den hausnarketa-ekintza prozesurako"*.

Orkestraren ikertzaileak eskerrak eman ditu eta, pantaila partekatuz, deliberazio agenda errepasatu du. Saioan aztertu beharreko gaia pertsonen erantzukizuna sustatzea da, *"balio gisa gure proiektu eta ekintzetan"*. Bi saiotan landuko dugu, saio honetan eta hurrengoan". Halaber, jakinarazi du lau ardatzeko

egitura bat planteatu dela Think-eko lan gaiak oinarri hartuta; egitura horretan, lau lantalde desberdin eratuko dira eta saio jakin batzuetan egingo da lan, baina ez da modu iraunkorrean. Halaber, saioaren programa aurkeztu du.

Manuel Villoria aurkeztu du: *"prozesu honetan Globernance-ren laguntzari esker dago gure artean. Rey Juan Carlos Unibertsitateko Zientzia Politikoetako katedraduna da, eta ustelkeriari buruzko bere lanari esker da bereziki ezaguna".* Bereziki eskertu dio izan duen malgutasuna eta taldearen beharretara egokitu izana.

4. Manuel Villoriaren aurkezpena

Manuelek gonbidapena eskertu du, eta "arratsalde on guztioi" esanez agurtu ditu parte hartzaileak. *"Zientzia Politikoko irakaslea naiz eta bi joera ditut: teoria politikoa eta oso desberdina den zerbait, hau da, Public Management edo Kudeaketa Publikoa. Saiatuko naiz hausnarketa batzuk egiten bi ikuspegietatik begiratuta".*

Teoria Politikoaren ikuspegitik, gure demokrazian eztabaidak duen garrantzia azpimarratzen du. *"Horregatik, Gipuzkoako Foru Aldundiaren ekimena oso garrantzitsua da".* Psikologia sozialaren eta kudeaketa publikoren ikuspegitik, *«taldeak ekipo bihurtzeko moduz hitz egingo dut»* dio.

"Hasierako ikuspegitik, esan dezakedana oinarritzkoa da: denok dakigu hizkuntza behar bezala erabiltzen denean funtsezko komunikazio-elementua dela, eta hizkuntza baldintza jakin batzuetan erabiltzen denean elkar ulertzeko aukera ematen digula. Horregatik hitz egingo dugu komunikazioaren erabileraz gure burua ulertzera bideratutako ekintza gisa", beste helburu batzuetarako erabil daitekeelako, hala nola manipulatzeko, saltzeko ...

"Ideia da gizakiok espazio publikoetan elkartzen garenean eta ulertzeko moduan gaudenean eta balio moral positiboekin bat egiten dugunean, mundu hobea lor dezakegula, emantzipatu, etab.". Esan du Habermas-ek horren berri eman zuela. "Kafetegiek, aretoek, eta antzekoek izan zuten garrantziaz hitz egiten du berak ... Toki horietan, pertsona batzuek interes ekonomikorik gabe azaltzen zituzten beren ideiak, eta beren energia zibikoa, egunkarien bidez transmititzen zen eta erakundeetara iristen zen".

"Eredu hori galdu egin da komunikazio-eredu berrieekin. Ondorioz, egiturazko aldaketa bat gertatzen da espazio publikoan, eta trantsizio bat gertatu da, non herritarren hausnarketa arrazional eta irizpidezkotik interes ekonomiko eta manipulatzailerei erantzutera igaro garen".

Bizitzaren mundua nabarmentzen da, Habermas-ek ere erabiltzen zuen kontzeptua. *"Pertsona garen aldetik, sistema kultural batean komunikatzen gara, esanahi partekatuetan, nortasun-egitura batzuekin ... testuinguru horretan hitz egiten dugu eta komunikatzen gara, ulermena giltzarria den komunikazio esferetan murgilduz".* Bestalde, komunikazio-ekintza alde batera uzten duen sistema dago, sistemaren erreprodukzioa betikotu ahal izateko (adibidez, teknologia, merkatua, burokrazia). *"Habermas-ek deitzen dio munduaren kolonizazioa sistemaren bitartez. Arrazionaltasun ekonomiko administratibo hori gainkartzen zaie elkar ulertzeko komunikazio espazioei".*

"Egoera horren aurrean, deliberazio-demokrazia erantzun bat izan daiteke, hau da, gai politikoei elkarriketa, argudio eta arrazionalizazioaren bidez heltzea. Deliberazio-demokraziaren oinarrian dago pertsonak elkartu egiten garela eta arazo komunak konpontzen ditugula".

"Zentzu horretan, elitismo lehiakorrek eginkizun garrantzitsua izan du egungo demokrazian. Shumpeter jaunak esan zuen demokrazia erakundeen arteko

konponbidea dela, eta horren bidez, pertsona batzuek boterea eskuratzen dutela, jendearen botoaren aldeko borroka lehiakorren bidez".

"Lehia-elitismoaren aurrean, deliberazioa. Elkarrizketak eztaba daezinak ez badira ere, irizpidea izango dute gutxienez". Halaber, Habermas-en diskurtsoaren printzipioa sartzen da jokoan, eta horrek esan nahi du deliberazioan arau berberak aplikatu behar direla:

- Alderdiek hitz egiteko eta beren ikuspuntuak azaltzeko duten askatasuna, komunikazioa blokeatzeko inolako mugarik gabe, hau da, liberalismoaren oinarritzko eskubideak.

- Alderdien arteko berdintasuna, haien argudioek pisu bera izan dezaten diskurtso-prozesuan, hau da, guztiek hasi, elkarrizketari eutsi, zalantzan jarri eta erantzuteko gai izan behar dute;

- Eztabaidan nagusitu behar dena argumentu onenaren indarra dela onartzea, hertsapenera jotzeko aukerarik gabe; hala ere, argumentu onenaren definizioa kontingentea denez, onartu behar da argumentu onena dela partaideek halakotzat hartzen dutena, beren uste sendoen, sinesmenen eta manipulatu gabeko balioen arabera.

- Irekia da, eta, horren arabera, ez da informazio garrantzitsurik baztertzen, ezta ebazpena aho batez emateko ahalegina ere.

Manuelek adierazi du benetako deliberazioa gertatzen dela baldintza horiek betetzen direnean, eta nabarmendu du horren azpian jarrerazko elementu bat dagoela: *geure buruetatik eta gure ideologiatik irten behar dugu, eta guztion lekuan kokatu.*

"Ikuspegi ekonomikotik, mundu tekno-ekonomikoa mundu intersubjektibotik independizatu da eta kolonizatu egingo du. Ulermena helburu duten komunikazioa bilatzeko espazioak murrizten ari dira. Deliberazio espazioak mantendu behar dira, gizartean ere sistemak behar ditugun arren".

Bere ustez, funtsezkoa da gizarte zibilaren zeregina berdinen arteko elkartze-harremanen eremu horretan, non herritarren erantzukizuna eta iritzi nahiz borondate komuna sortzen baitira. *"Benetako demokraziak sentikorra izan behar du iritzi publiko horrekiko, eta horretarako, gizarte zibilaren eta erakundearen arteko harreman hori arindu behar da".*

"Jakina, planteamendu utopiko horrek zailtasunak ditu. Deliberazioak ez du beti adostasuna sortzen, besteren argudioek ez dituzte beti norberaren lehentasunak eraldatzen, ez dugu beti argumentu onena onartzen, emozioak eta esparru kognitiboak bitartekari direlako, eta gizaki batzuek ezin dutelako eztabaidatu, eta pentsatu behar da nork egiten dituen hausnarketak haien partez. Gainera, egoera batzuetan erabakiak hartu behar dira, eta ez dago eztabaidatzeko denborarik. Herritarren eta gobernuaren arteko lankidetzak sakonak desitxuratu egingo luke gobernuaren zeregina. Baliteke eztabaida egotea, baina baliteke erabaki politikoek logika horri ez jarraitzea gero; eta laguntza handia behar duten erabaki oso teknikoak egotea".

Manuelek esan du zailtasun handiak daudela, baina uste du, halaber, deliberazioa ireki eta bere mailan funtzionatu duten adibide asko daudela mundu osoan. *«Mundu guztia ez da eraldatu, baina jende askok bere etorkizuna zabaldu du deliberazioari esker. Ideia adostuak ematen dituzten espazio asko daude eta baita ere deliberazio prozesuak erabaki publiko bihurtzen diren lekuak. Zailtasunak zailtasun, beti dago aukera deliberazio espazioak egoteko".*

Deliberazio osasungarri baterako gakoetako bat da argi edukitzea zer diferentzia dagoen negoziazioaren eta deliberazioaren artean. *"Negoziatzen, ahal dudana guztia aterako dut niretzat. Eztabaidan arituz, ahal dudana guztia aterako dut nire gizartearentzat, argudio onenak bilatuz, guztiontzat onena bilatuz. Ez da gauza bera eztabaidatzea edo manipulatzeko edo estrategikoki eragitea. Beste batzuek beren burua entzungo dute eta batzuek arrakasta izango dute, baina hori ez da deliberatzea".*

Beraz, azken ideia da elementu multzo konplexu bat behar dela deliberatzeko.

Kudeaketaren ikuspegitik, deliberazioa behar da benetako koordinazioa, benetako lankidetzak eta benetako konpromisoa lortzeko.

"Deliberazio talde bat ekipo bihurtu ahal izateko, taldeek dituzten zenbait patologia gainditzeko lortu behar da. Ekipo baten bila gabiltzanean, oso maiz aurrez aurre jardungo duen jendearekin topo egiten dugu, arauak partekatzen dituen eta helburu berak dituen elkarren mendeko rolak betetzen dituzten bitartean".

Zerrendatu taldeetan dauden arazo ohikoenak, taldetik ekiporako trantsizioa zehazteko.

- Karga soziala: jende asko badago, talde batek ez du funtzionatzen: *"pertsonek kopuru zehatz batekin eztabaidatu behar da".*

- Polarizazioa: muturreko erabakiak hartzeko joera, taldearen presioagatik. Taldeek polarizatu egiten dute eta datu zientifiko sendoak erabili behar dira hori saihesteko.

- Talde-pentsamendua: edozein arrazoiengatik lidergo indartsua dagoenean, oso inpartziala izan behar da, liderrari jarraitzeko joera dugulako. Eta liderrari jarraitzeak esan nahi du ez dela benetan deliberatzen

- Adostasuna: gehiengoak erabakitzen duena jarraitzeko joera eta kontra dagoenaren aurka polarizatzea. Adibide gisa, Ash-en esperimentuak eskaintzen ditu.

- Lehiakortasuna: taldeek lehiakorrak izateko joera dute, arazo bat izan ohi da.

"Talde batek xedeen inguruko nortasuna izan behar du, tamaina egokia izan behar du, barnean antolatuta egon behar du (arauak, rolak, eta abar), guztion parte-hartzea bermatu behar du, elkar ulertzeko giroa sortu behar du (giro tolerantea), elkarri babesa eta errekonozimendua eskaini behar dio, produktibitatea izan behar du ezarritako helburuen inguruan, eta pertsona ahalik eta gehien errespetatu behar du".

Zerrendatu edozein taldetan behar diren trebetasunak:

- Zerbait ulertzen ez denean argitzeko eskatzea
- Parte-hartze kolektiboaren katalizatzailer gisa jardutea
- Adostasuna dagoela kontrolatzea horren zantzuak ikusi bezain laster.

Akordio batera iristean, itxi eta kito. Bestela, adostasun-faltak sortzen dira lehen adostasunak zeuden tokian, eta amaitu ezineko gurpil bat izan daiteke.

- Denbora eta agenda eraginkortasunez kudeatzea.
- Eztabaidak eta akordioak laburtzea beti.

Ekipo bat eraikitzeke prozesuan, galdera batzuei erantzun behar zaie, honi adibidez: nor izan behar dut ni hemen? Zein da nire zeregina taldean? Ze eragin eta kontrol izango dut nik talde honetan? Taldeak beteko al ditu nire helburuak eta beharrak? Zer intimitate maila eskatuko du taldeak?

"Taldeen leku propioa aurkitu behar da eta bakoitzak taldean duen eragina sentitu: talde batean nire helburu eta premiek behar duten erantzuna aurkitu behar dut eta jakin behar dut zein den taldeak eskatzen didan inplikazio-maila, baita eskaini nahi dudanarekin bat datorren ere".

Honako ideia honekin amaitzen da: *"Talde eraginkor batek konpromiso argiak dituzten kideak ditu, eroso sentitzen direnak konpromiso horiek betetzen, sentitzen dutelako eskaintzen duten laguntza baliagarria dela gizartearentzat".*

Orkestrako ikertzaileak galderak edo iruzkinak egiteko txanda ireki du.

ECO1 kideak honako galdera hauek planteatzen ditu:

- Ezagutzen al duzu eskala luzeko deliberazio-prozesuen esperientziarik?
- Uste al duzu *sense-making* kontzeptua eta aurkeztu duzun deliberazio kontzeptua parekoak direla berrikuntzaren eremuan?

Bestalde, DFG7 kideak honako galdera hauek planteatu ditu:

- Ikuspuntuak azaltzeko alderdiek duten askatasunaz hitz egiten duzunean, nola kudeatzen duzu boterea?
- Nola kudeatzen duzu interesen eta beldurren arteko desberdintasuna eta nola kudeatzen duzu?

Manuelek honako hau erantzun du: *"badaude adibideak nazioarte mailan; Alemanian adibide ugari daude udalerrri handietan. Espainian interesgarria da CSICen ikerketa baten adibidea, non pertsonak hautatu ziren modu aleatorioan herritarrak ordezkatzeko. Pertsona horiek hitz egin behar zuten, eta botiloiaaren arazoari irtenbideak bilatzen saiatu. Taldeetan banatu ziren, eta informazio zabala eta irekia jaso zuten. Pertsonak arazoaren inguruan hasieran zuten pertzepzioa aldatu egin zen gero: prest daude modu zabalagoan entzuteko eta hitz egiteko».*

Berarentzat gakoa hobekuntza sozialaren arloan komunikatzea da: *«interakzio jarraituak taldeen barruko desberdintasuna orekatzen du, baina kontuz ibili behar da adostasunarekin».*

Orkestrako ikertzaileak eskerrak eman dizkio bere parte-hartzeagatik.

ECO8 kideak hitza hartu du, eta nabarmendu du Manuelek kontzeptuak eta proiektio praktikoa konbinatzea lortu duela, eta erantsi du *"ez dela batere erraza eta zubi perfektua utzi digula kontzeptuetatik ekintzara igarotzeko".*

Taldeak Manuel agurtu du.

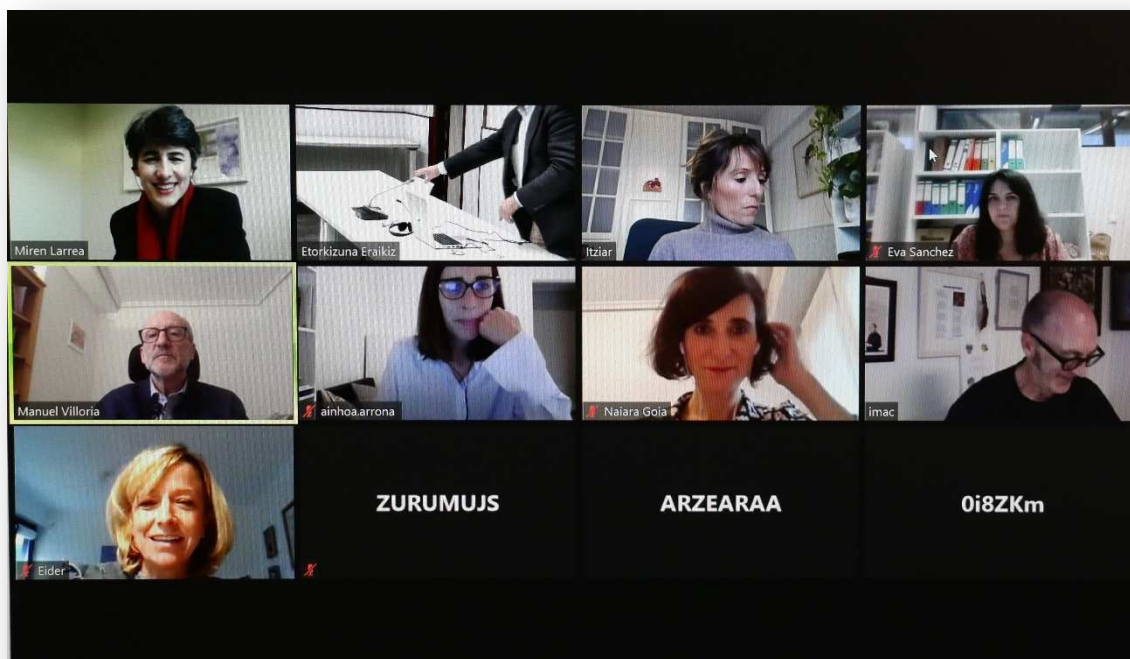
5. Taldekako eztabaida eta bateratze-lana osoko bilkuran

Orkestrako ikerlariak dinamika aurkeztu du eta esan du hurrengo 50 minutuetan talde berdinetan lan egingo dutela eta gero etxerako lanak egin beharko

dituztela. "Aurrerago, prozesuan talde horiek aldatuko ditugu; oraingoz horrela egingo dugu lan".

Adierazi du bi galdera nagusi daudela eta erantzun egin behar direla; erantzun horiek emailaz bidali duen txantiloian jaso behar dira. Parte hartzeko eskatu dio Estrategia eta Ikerketako arduradunari, ekipo logistikoak talde bereziak prestatzen dituen bitartean.

Estrategia eta Ikerketako arduradunak barkamena eskatu du atzerapenagatik, eta esan du bi hausnarketa sortu zaizkiola saiora sartzerakoan. Lehenengoa, pozari lotutako hausnarketa da, osatu den taldea ikusita. Pozgarria da berarentzat gobernantzaren inguruan eztabaidatzen aritzea orokorrean. Bigarrena hausnarketa: Manuelek hainbat hausnarketa-ardatz planteatu ditu, praktikan landu ahal izateko.

Amaitzeko, esan du une garrantzitsu batean daudela, oso proiektu garrantzitsuak dituztela martxan, eta hau dela planteatu beharreko galdera garrantzitsuena: zer egin behar da Kultura Politiko Berria praktika bihurtzeko eta nola inplementatu behar da parte hartzen duten pertsonen proiektuetan?.

Ondoren, 50 minutuz atera dira osoko bilkurara.

Bueltan, Orkestrako ikertzaileak hartu du hitza, eta esan du oso arreta handia jarri diotela eztabaidari, eta garaia dela agendan planteatutakoa ixteko, sortutako

eztabaidak partekatuz. Adierazi du espero duela kideren batek idazkari lanak egin izana eta hausnarketa dagokion txantiloian jaso izana, posta elektronikoz bidaltzeko.

ECO5 kideak hartu du hitza, eta esan du beren taldean bereziki hitz egin dutela taldeari buruz eta talde gisa egin behar dutenari buruz: alde batetik, lankidetzaren kontzeptua finkatzea eta, bestetik, elkarlaneko gobernantzaren inguruan taldea sortzea.

DFG6 kideak bere taldean egin dutenaren berri eman du: elkarrekin lan egingo duten proiektua identifikatu dute eta Gipuzkoako Foru Aldundiak elkarlanerako duen gaitasuna proiektu horretan erabiltzea erabaki dute. Aurrerabide proiektua hautatu dute, eta aukera horretaz baliatuta, departamentu guztietan ezarri nahi dute, proiektua bultzatzen lan egin dezaketen pertsona bideratzaileak bilatuz.

ECO 3 kideak adierazi du argi identifikatu dutela non kokatzen duten talde gisa egiten duten ekarpena. Praktikatik eta ekintzatik oso gertu dagoen taldea da, eta eragile sozialen eta gizartearen beraren artean kokatzen da. Era berean, jakinarazi du elkarrekin lan egiteko hitzordu bat planteatu dutela jadanik, eta talde gisa antolatzen saiatu direla eta ez hainbeste egindako galderei erantzuten.

ECO9 kideak jakinarazi du kasu azterketa bat planteatzea erabaki dutela, hitzetatik ekintzetara igarotzeko adibide bat ikertzeko, baldin eta frogagarriak diren emaitzak baditu, barrurantz eta kanporantz komunikatu ahal izateko.

6. Balorazioa eta amaiera

Orkestrako ikertzaileak esan du Manuelen aurkezpenean zenbait elementu lagungarri daudela, agian ez hainbeste talde gisa egiten dugun lanean laguntzeko, baizik eta talde gisa nola lan egin behar dugun ikusten laguntzeko. «Baliagarria izan da ekintzara igarotzeko oinarriak ezartzeko eta, beharbada, Villoriak azaldutakoari buruz hausnartuko ez badugu ere, berak esandakoa aplikatu egingo dugu".

Saioaren formatu birtuala dela eta, esteka bat ematen da ebaluazioa Google Forms bidez egiteko.

Estrategia eta Ikerketako arduradunak, saioa amaitzeko, esan du ez dagoela ezer askorik esateko, eta eskerrak eman ditu parte hartzeagatik. «Bai hitzaldia bai talde-lanak oso interesgarriak izan dira, eta bide luzea dugu aurretik". Ongietorria eman die parte-hartzaile berriei, eta adierazi du pozgarria dela *"geure buruari erakustea bertaratzetik haratago joan gaitezkeela eta lanean jarrai dezakegula"*.

7. Eranskinak

a. 1. Eranskina – Saioan erabilitako aurkezpena

Kultura Politiko Berriaren Inguruko Deliberazio Taldea 2020/11/18

Landu genuen agenda

EGUNA	ERRONKA (agenda erronkaz osatuta dago. Erronka hauek plano orokor batetik, eskuartean ditugun proiektuen testuingurura ekarri dira. Adituei erronka hauek adieraziko zaizkie eta beraiek egingo digute horretarako bilera bakoitzean zein gai/teoria/kontzeptu/tresna landu beharko genukeen proposamena)
2020/09/16	Taldeak bere definizio propioak garatzea prozesuaren emaitzak adierazten dituzten bi kontzepturentzat - Kultura politiko berria - Berdintasuna
2020/10/14	Landuko ditugun proiektu/ekimenetan konplexutasuna ulertu eta ikuspegi sistemikoa garatzea
2020/11/18	Pertsonen erantzukizuna (balioak) sustatzea gure proiektu/ekimenetan
2020/12/16	Pertsonen erantzukizuna (balioak) sustatzea gure proiektu/ekimenetan
2020/urtarrila	Gure proiektu/ekimenetan konfiantzazko espazioak sortu eta komunikazioa indartzea
2020/otsaila	Gure proiektu/ekimenetan gizarteari entzuteko sistema eraginkorrak garatzea
2020/martxoa	Gure proiektu/ ekimenen esparruan administrazio publikoa eraldatzea politikoen eta teknikoen arteko lotura bultzatuz
2020/apirila	Prozesuaren emaitzen lanketa
2020/maiatza	Prozesuaren etorkizunaren inguruko erabakiak

Gaur landuko dugun erronka: gure proiektuen konplexutasuna ulertu eta ikuspegi sistemikoa garatzea

Egitaraua

Gaia	Aurkezlea/ dinamizatzailea
Sarrera eta tailerraren aurkezpena (10 min.)	Xabier Barandiaran/ Miren Larrea
Landuko den erronkaren inguruko aurkezpena (45 min.)	Manuel Villoria
Lan taldeetan ariketa (50 min.)	Miren Larrea
Ideia nagusiak partekatu eta itxiera (15 min.)	Xabier Barandiaran

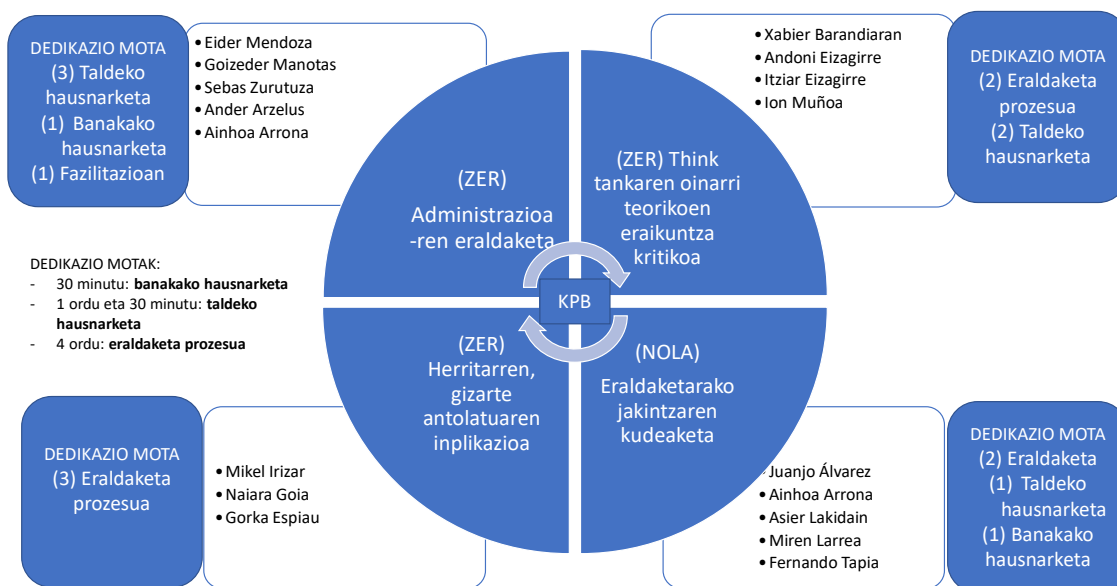
Ebaluazio orrietatik

Zer da gaurko jardunaldian gutxien gustatu zaizuna?

- Agian konplexutasuna ulertu eta, bereziki, bakarra lantzeko ideia/marko/metodologia gehiago aurkeztu izana hobe izango zen. Baina badakit zaila dela hain denbora gutxian.
- Maskarila
- Berandu etorri naiz baina interesgarria.
- Agian, talde txikiagotan eztabaidatzeko aukerarik ez dela egon.
- Audioarekin izan diren arazo teknikoak.
- Distantzia eta ondo entzuteko zailtasunak.

Zer aldatuko zenuke hurrengo tailerrera?

- Agian, eztabaida ireki eta gurutzaturako espazio bat gehituko nuke.
- Gaur eztabadarako denbora egonda eztabaidan sakondu beharra dagoela iruditzen zait.
- Uste dut konbinazio virtual (dagoenekoak) + fisikoak funtzionatzen duela. Egokia iruditzen zait horrela mantentzeko.
- Ezer ez.
- Talde dinamikarako tarte gehiago

Dinamikari sarrera

Taldeen izaera: beti horrela izango ez den arren, gaurko taldeak etxeko lanetarako definitu ditugunak dira, azken hilabeteen egin dugun lana egonkortzeko.

Dinamika: talde bakoitzak ondorengo bi galderei erantzungo die:

(1) Gaurko aurkezpenetik, **zein dira** zuen taldeak landuko duen arazoari erantzuterakoan esanguratsuenak iruditzen zaizkizuen ideia, kontzeptu edo proposamenak?

(2) **Nola eraman daitezke praktikara** zuen lan-taldeko prozesuan azpimarratu dituzuen ideia, kontzeptu edo proposamenak?

Dinamikarako txantiloia 1

Gaurko aurkezpenetik, zein dira zuen taldeak landuko duen arazoari erantzuterakoan esanguratsuenak iruditzen zaizkizuen ideia, kontzeptu edo proposamenak?

- Eztabaida prozesua tresna bat baino gehiago da, helburuak/helmuga zehazten dituen funtsezko elementua da
- Abiapuntuan askatasuna eduki behar dugu, berdintasuna
- Praktika komunitateen inguruan erabiltzen diren kontzeptuak etorri zaizkit burura: garrantzitsua da elkarrekiko konpromisoa. Dimentsio etikoa integratu. Horretarako helburu partekatutak izan beharko ditugu
- Arduradun publiko eta gainontzeko agenteek partekatu egin behar dugu deliberazioaren azken helburu hori, horrek lagunduko du praktikara pasatzen
- Prozesu deliberatibo baten parte hartzeak autoezagutza (norbere papera) ezagutzea. Norberak bere interesak ekarri eta besteenak entzutea falta zaio (gaitasun falta izan daiteke besteen desioak prozesatzeko, abilezia falta)
- Pentsatu behar dugu ez dela instrumentala bakarrik baina instrumentalizazio puntu bat ikusiko dugu, helburua uneoro garbi izan, zer lortu nahi den argi eduki. Kultura politiko berria ez da tribiala. Aplikatu nahi dugun eremuetan jakin behar da deliberazioa esportatu nahi dela, eta espazio horietan erresistentzia egon daiteke, baina negoziatu eta insinistitu egin behar da.

Dinamikarako txantiloia 2

Nola eraman daitezke praktikara zuen lan-taldeko prozesuan azpimarratu dituzuen ideia, kontzeptu edo proposamenak?

- Talde honetan autoezagutza eta elkar ezagutza handia dago, baina negoziaketa maila indartu egin behar da. Aurkezpenean aipatu da parte hartzean bakoitzak beldurrak eta botere jokoak eramaten ditu. Garatu beharko litzateke bakoitzak bere eremura gauzak nola eraman eta aplikatu, hori komunikatu egin beharko litzateke: “hitza egin dudanetik, hauek aplikatu nahiko nituzke eta hauek dira nire arazoak” eta hori negoziazio plano batera eraman.
- Politikaz haratago beste eremu bat
- Metodologia bat aplikatuko nuke, “guerra por la sapiencia” egon ez dadin. Gai bat hartu, bakoitzak bere eremutik landu dezala. Gai bakoitza nola proiektatuko dugun hausnartu. Ondoren hemen partekatu (bestekin partekatzeko sistematizatuko da)
- Guk inpaktuko lanak zein diren ekarriko dugu, baina hori nola itzuliko dugu hizkuntza argi eta ulergarri batean? Zein neurritan edo nola izan daiteke baliagarria prozesu praktikotara eramateko? Arazoa metodologia da
- Villoriraren aurkezpenarekin lotura: gure arteko lankidetzaren gobernantza hobetu, taldea “grupo”-tik “equipo”-ra pasako dugu, helburu amankomuneko denok baliabideak jarritz.
- Arauen maila normatiboan onartzen dugu helburu amankomuna eta portaera arau batzuk onartzen ditugu, ez gaude elkarrekiko mokoka aritzeko, helburu bat lortzeko

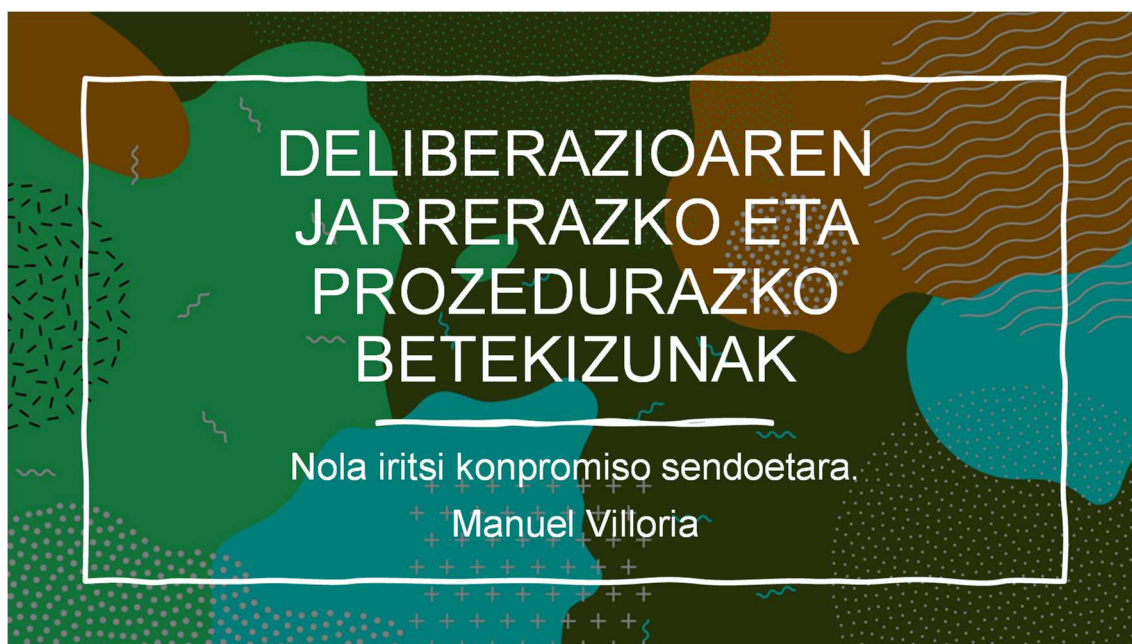
Hurrengo hilabeterako etxeko lanak:

Korreoz partekatuko ditugu gaurko
emaitzak aztertu ondoren, baina
jadanik taldeka lantzeko
proposamena egingo da

Gogoratu,
mesedez, balorazio
eta ekintzaren
inguruko
hausnarketarako
galdetegia betetzea

b. Manuel Villoriaren aurkezpena

Jatorri teorikoak

- Gizarte komunikazioko espazioen potentziala. Ulermenera bideratutako ekintza.
- Espazio publikoa historikoki.
- Burgesiako talde fin bateko "aretoetan", klubetan eta kafetegietan egindako bilera informalek, eta lehen egunkariak zabaltzeak eztabaidarako esfera bat sortzea erraztuko dute, pixkanaka-pixkanaka kezka eta premia pribatuak botere publikoei helarazteko funtzioa betetzen duena.

Oinarri teorikoak eta kontzeptualak

- Espazio publikoaren "egitura aldaketa" komunikabide berriak agertzean gertatzen da, horietako asko, bereziki albiste agentzia handiak, Estatuaren eta finantza talde handien esku edo eraginpean.
- Horrela, zentzuzko herritarrek espazio publikoa okupatzeari uzten diote, eta espazio hori kultura integratzailearen eta albisteen eta entretenimenduaren kontsumo hutsaren mende gelditzen da; berregituratu egiten da "erakusgarriak eta manipulatzaileak" diren helburuetara soilik begira.

- Bizitzaren munduak oinarritzko baliabideak hartzen ditu, eragileei elkar ulertzeko oinarrien barruan lankidetzan aritzeko aukera ematen dieten gizarte ekintzaren testuinguruak eta dimentsioak: esanahi partekatuak dituzten kultura sistemak, ekintza ereduak egonkortzen dituzten erakunde arauak, eta familian, elizan, auzoan eta eskolan eskuratutako nortasun egiturak.
- "Sistema" alde zuretik definitutako egoeren edo koordinazio moduen multzo gisa, non ekintza komunikatiboaren eskaerak alde batera uzten diren, legezko muga espezifiko batzuen barruan. Koordinazio sistemikoaren adibide nagusiak merkatuak eta burokrazia dira.

Bizitzaren mundua

EGUNGO OINARRI TEORIKOAK ETA KONTZEPTUALAK

- "Sistemak kolonizatzea bizitzaren mundua"; hau da, arrazionaltasun ekonomikoak eta administratiboak inbaditzea arrazionaltasun komunikatiboaren mende egon behar zuten sektoreak (politikoa, morala, etab.).
- Horren aurrean: *demokrazia deliberatiboa*. Azken batean, helburua da gatazka politikoen konponbide arrazionala eta argudio edo diskurtso jardunbideak lotzea hainbat espazio publikotan. Legitimitate printzipioa lortzeko, ahalik eta arau edo erabaki politiko zabalenei buruzko akordioak lortu behar dira, elkarrizketaren bidez lortutakoak.

Elitismo lehiakorra

Schumpeter eta elitismo lehiakorra: *demokrazia irtenbide instituzional bat baino ez litzateke izango, zeinaren bidez pertsonak erabaki politikoak hartzeko ahalmena eskuratzen duten, jendearen botoaren aldeko borroka lehiakorraren bidez* (1976:269).

- Alde batera uztea herriak gai politiko guztiei buruzko iritzi erabakigarriak eta arrazoizkoak dituela dioen ideia.
- Eliteak hautatu.

Oinarri teorikoak

- Dena den, nahitaez bete beharreko arauak sortuko dituen deliberazio horrek kontrola eskatzen du, eta kontrol hori "diskurtsoaren printzipioa" instituzionalizatzea da. Printzipio horren arabera, afektatu guztiek diskurtso arrazional batean parte-hartzaile gisa onar ditzaketen arauak baino ez dira baliozkoak (1998, 29. or.).
- Hori dela eta, funtsezkoa da zehaztea zeintzuk diren prozedura diskurtsiboaren betekizunak; izan ere, betekizun horiek, errespetatzen badira, moralki zuzenak diren eztabaida eta akordioak ekarriko dituzte.

EGUNGO OINARRI TEORIKOAK ETA KONTZEPTUALAK

- Alderdiek hitz egiteko eta beren ikuspuntuak azaltzeko duten askatasuna, komunikazioa blokeatu dezakeen mugarik gabe, hau da, liberalismoaren oinarritzko eskubideak;
- Alderdien arteko berdintasuna, haien argudioek pisu bera izan dezaten diskurtso-prozesuan, hau da, guztiek hasi, elkarriketari eutsi, zalantzan jarri eta erantzuteko gai izan behar dute;
- Eztabaidan nagusitu behar dena argumentu onenaren indarra dela onartzea, hertsapenera jotzeko aukerarik gabe; hala ere, argumentu onenaren definizioa kontingentea denez, onartu behar da argumentu onena dela partaideek, beren uste sendoen, sinesmenen eta manipulatu gabeko balioen arabera, halakotzat hartzen dutena.
- Izaera irekia, zeinaren bidez ez baita informazio garrantzitsurik baztertzen;
- Ahobatezkotasuna ebazpenean

Oinarri teorikoa

- Ikuspuntu moral hori hartzeko, norberaren ondasunaren ikuskeratik kanpo atera behar da, besteen lekuan jartzen saiatu behar da, eta norberaren ikuspuntuetatik aldendu behar da argudio desberdinak ahalik eta inpartzialtasun handienarekin ulertu ahal izateko.

Oinarri teorikoa

- Ongizatearen gizarteetan, mundu tekno-ekonomikoa mundu intersubjektibotik independizatu da, eta hura kolonizatzeke mehatxua egin du; aldi berean, administrazio publikoak ordena hierarkikoaren arabera jarduten du, zehaztutako gaitasunekin eta ezarritako prozedurekin; bi eremuak bere dinamika sistemikoen mende daude. Nola integratu mundu horiek komunikazioaren eta diskurtsoaren munduan?

- Horretarako, funtsezkoa da gizarte zibilaren zeregina, berdinaren arteko elkarte-harremanen esparru hori, non herritarren erantzukizuna nahiz iritzi eta borondate komunaren eraketa sortzen diren.
- Sistema politiko demokratiko batek sentibera izan behar du horrela sortutako iritzi publikoarekiko; baina errealitateak agerian uzten du iritzi publiko horrek pairatzen duen manipulazio ikaragarria eta zeharkatu behar dituen hormak: alderdiak eta haien burokraziak, komunikabideak eta haien interesak, etab.
- Horregatik, beharrezkoa da gizarte zibilaren eta estatuko boterearen erdigunearen arteko lotura arintzea.

EGUNGO OINARRI TEORIKOAK ETA KONTZEPTUALAK

Zailtasunak

Lehenik eta behin, deliberazioak ez du beti adostasuna sortzen.

Bigarrenik, besteen argudio onenek ez dituzte beti aldatzen norberaren lehentasunak

Pertsonok ez dugu beti argumenturik onena onartzen; emozioak eta esparru kognitiboak ditugu etengabe, eta horiek baldintzatzen gaituzte.

Laugarrenik, gizaki batzuek, beren adinagatik edo beren gaixotasunengatik, ezin dute deliberazio-prozesuetan parte hartu; kasu horietan, nork defendatzen ditu beren interesak?

Zailtasunak

- Bosgarrena, gobernu orok erabakiak hartu behar ditu, eta alternatibak aztertzeko denbora oso laburra da
- Seigarrena, erabakiak hartzeko prozesuan herritarren eta gobernuaren arteko lankidetzak sakonak galarazi egiten du gobernuaren akountability-a eta bere hutsegiteengatik erantzukizunak eskatzea.

Zailtasunak

- Zazpigarrena, deliberazioa egon daiteke, harekin koherenteak diren erabakiak hartu gabe
- Zortzigarrena, erabaki batzuk oso teknikoak dira, eta herritarrek ezin dute eztabaidatu gobernuaren eta adituen laguntzarik gabe; beste batzuk nazioartean hartzen dira; infotainment-en gizarteak hegemonikoki manipulatzeko du ...

Diferentziak

Negoziatzea edo eztabaidatzea

Manipulatzea edo eztabaidatzea

Estrategikoki eragitea edo eztabaidatzea

Nork bere burua entzutea edo eztabaidatzea

Irabaztea edo eztabaidatzea

Zergatik eztabaidatu?

Koordinazioa

Lankidetza

Konpromisoa

Nola

Talde bat edo ekipo bat al gara?

Talde bat pertsona multzo bat da,
denbora tarte batean elkarri eragiten
dietenak eta komunikatzen direnak.

Baina ekipoan, gainera:

Sarritan elkarri eragiten diote	Aurrez aurre maiz	Arauak partekatzen dituzte	Paper eta postu interdepe ndenteak betetzen dituzte	Helburu berak dituen talde bateko kide gisa hautemate en dira	Askotan, taldeko beste kide batzuen antzerik jokatzen dute.
--	-------------------------	----------------------------------	--	--	--

TALDE LANA

ARAZOAK

- Karga soziala
- Polarizazioa
- Talde-pentsamendua
- Adostasuna
- Lehiakortasuna

SOLUZIOAK

- Tamaina egokia
- Datu zientifikoak
- Lidergo inpartziala
- Jarrerak/balioak
- Helburu komunak eta prozesuak

Eztabaida taldeak

ZER EDUKI BEHAR DU EKIPO BATEK:

Helburuen inguruko identitatea

Tamaina egokia

Barne-antolaketa (arauak, rolak, etab.)

Guztien parte-hartzea

Elkar ulertzea (giro tolerantzia)

Elkarri laguntzea eta aitortzea

Produktibitatea

Pertsona erabat errespetatzea

BILERETAN ERABILI BEHARREKO TREBETASUNAK

Zerbait ulertzen ez baduzu,
argitzeko eskatu

Parte-hartze kolektiboaren
katalizatzaile gisa jardun

Kontsentsua dagoela kontrolatu
horren zantzuak ikusi bezain
laster

Kudeatu eraginkortasunez
bileren denbora eta agenda

Laburbildu eztabaidak eta
akordioak

Azken hausnarketak

- Talde bat eraikitzeko prozesua egokia izan dadin, taldekideek erantzun egokia eman behar diete lau galdera motari:
- Nor izan behar dut ni hemen? Zein da nire zeregina taldean?
- Ze eragin eta kontrol izango ditut nik talde honetan?
- Taldeak beteko al ditu nire helburuak eta beharrak?
- Zer intimitate maila eskatuko du taldeak?

22

Azken hausnarketak

Lehenengo galderari dagokionez, taldekideak erantzun bat aurkitu behar du, taldearentzat duen balioaz eta haren beharrezkotasunaz jabetzeko, nahiz eta prestakuntza handieneko kidea ez izan.

Bigarren galderari dagokionez, taldean eragin pixka bat duela jakin ahal izateko baliagarri izango den erantzuna aurkitu behar du taldekideak, nahiz eta kasu honetan ere ez izan taldean eragin handiena duena, gaitasun handienak ez dituelako.

23

Azken hausnarketak

Hirugarren galderak zerikusia du helburu eta premiei erantzuna taldean aurkitu beharrarekin, taldean gustura egon ahal izateko.

Eta laugarrenari esker, taldeak eskatzen duen inplikazio pertsonalaren maila jakin daiteke, baita ere maila horretan inplikatzeari merezi duen ala ez berarentzat.

24

Azken hausnarketak

Talde batek elkar onartzea eta elkar ezagutzea eskatzen du, eta hori lortzeko denbora eta feedbacka behar dira.

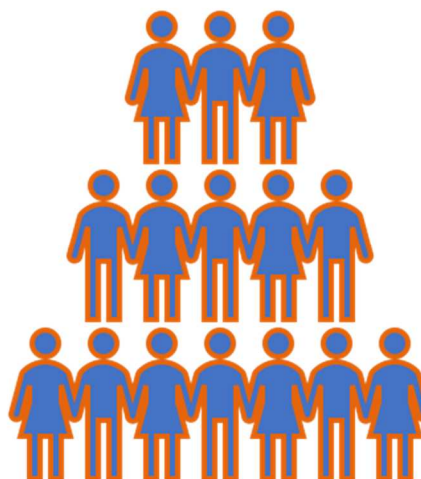

Atzeraelikadura funtsezkoa da ekipoak eraikitzeke, zintotasunetik eta elkarrekiko errespetutik lortutako atzeraelikadura, hain zuzen.

25

Amaiera

- Laburbilduz: talde eraginkor baten ezaugarria izango litzateke konpromiso argiak dituzten eta konpromiso horietan eroso sentitzen diren kideak izatea, sentitzen dutelako ekitatiboa dela komunikazio eta ahaleginaren bidez ematen duten laguntza eta sari sozial eta informalen bidez jasotzen dutena.

c. 5. lan dokumentua

THINK TANK

Kultura politiko berriaren inguruko deliberazio prozesua: 5. lan dokumentua

KULTURA POLITIKO BERRIA EKINTZAN ESPERIMENTATZEKO ARDATZAK

(2020ko azaroaren 18a)

Etorkizuna Eraikiz Think Tank-aren baitan kultura politiko berria lantzen duen taldeak lehen lau lan dokumentuetan demokrazia liberalen krisia, horri loturiko erronkak eta gaiaren inguruko oinarritzko definizioak landu zituen. Bosgarren dokumentu honek lantaldearen hausnarketa ekintzan esperimentatzeko adostu diren ardatzak jasotzen ditu.

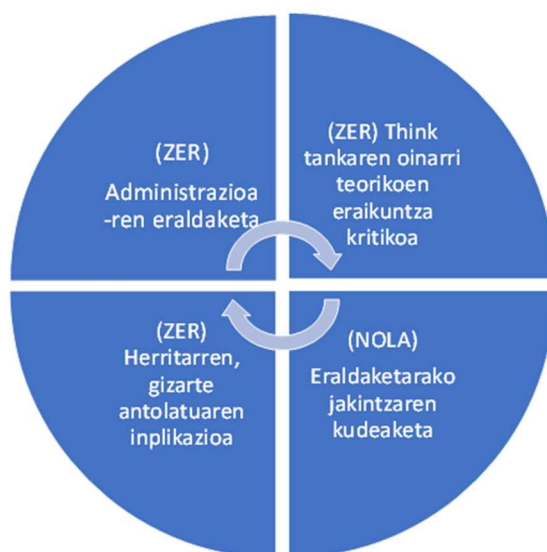
Ardatz horien oinarrian ekintza-ikerketak hausnarketa eta ekintzaren artean proposatzen duen lotura dago eta lotura hori praxi kontzeptuaren baitan jasotzen da. Praxia teoria eta praktikaren arteko harreman zehatz bat da, non teoria praktikan kontrastatzen den eta ez beste teoria batzuekin konparatuz edo haien baitan eztabaidatuz soilik. Ondorioz, Think Tank-ean, jorratzen den jakintza partaideen artean edo kanpoko adituekin eztabaidatzeaz gain, jakintza hori praktikara eramango da. Ariketa honek lan egiteko moduen inguruan kontzientzia hartzen, ulertzen, aztertzen eta diagnostikatzen lagunduko du eta hala erabakitzen denean, baita lan egiteko moduak aldatzen ere.

Ekintza, bere horretan baliotsua izateaz gain, jakintza berriaren sorkuntza prozesuko pauso bat gehiago ere bada. Hau da, ekintzan ikasitakoa berriro Think Tank-eko deliberazio prozesura ekarriko da, talde ikasketarako elementu bat gehiago izango delarik. Jakintza ko-sortzeko modu hori garatzeko, ordea, beharrezkoa da hausnarketarako espazioak eta prozedurak adostea eta horiek egingarriak izatea. Ondorioz, 2020ko urritik azarora espazio eta prozedura horiek garatzeko lanketa egin da. Taldekideek esperimentazio prozesuak lau ardatzen inguruan bildu dituzte:

- a) Administrazioaren eraldaketa prozesuak
- b) Herritarren eta gizarte antolatuaren inplikazioa
- c) Think Tank-aren oinarri teorikoen eraikuntza kritikoa
- d) Eraldaketarako jakintzaren kudeaketa

Ardatz horietako bakoitzaren inguruan hainbat partaide bilduko da, batzuetan bakoitzak proiektu bat landuko duelarik eta beste batzuetan partekatutako proiektuetan arituko direlarik. Ardatz horietariko gehienek kultura politiko berria zer den eta berau garatzeko zer egin behar den ulertzen laguntzen dute. Hala ere, ardatzetako batek kultura politiko berria nola landu ekarpen metodologikoa egitea du helburu. Jakintza mota desberdin hauek uztartzea da Think Tank-aren indarguneetako bat. Ondorengo irudiak esandakoak adierazten ditu.

1. irudia. Kultura politiko berriaren inguruko jakintza ekintzan ko-sortzeko ardatzak

Bestalde, partaide bakoitzak intentsitate maila bat hautatu du parte hartzeko. Intentsitate maila bakoitzak ondorengo lanketak eskatzen ditu:

- a) *Banakako hausnarketa*. Partaideek tailerretan adituengandik jasotakoak eta taldearekin eztabaidatutakoak euren praktikaren inguruko banakako hausnarketa egiteko erabiliko dituzte eta hausnarketa hori idatziz jasoko dute taldearekin partekatzeko.

- b) *Taldeko hausnarketa*. Partaideek banakako hausnarketa egiteaz gain, lantzen ari diren proiektua partekatzen duen beste lan talde batekin ere landuko dute gaia. Lanketa honen helburua Think Tank-eko deliberazioa praktikatik gertuago eramatea izango da, taldeak duen kontzientzia maila areagotuz edo analisi eta diagnostikoen kalitatea hobetuz.
- c) *Eraldaketa esperimental*a. Intentsitate maila hau hautatu duten partaideek aurreko bi ariketak egiteaz gain, lantaldearekin batera erabakiak hartzen eta zerbait eraldatzen saiatuko dira.

Azkenik, aurrez aipatutako ardatzak azaldu diren intentsitate maila desberdinekin jorratzeko arazorik nagusia partaideen denbora falta zela ikusi da. Hau ez da anekdotikoa, kultura politiko berriaren eraldaketa prozesu gehienetan azaltzen den arazo estrukturala baizik. Horrekin laguntzeko fasilitadoreak izendatu dira taldeetako batzuetan. Fasilitadoreen lana baldintza egokiak sortzea da partaideek hausnartu, erabaki eta ekintzara pasa daitezen. Euren egitekoen artean egongo dira, besteak beste, hausnarketarako espazioak sortu eta horietarako deialdiak egitea, hausnarketa eta erabaki prozesuetan lagunduko duten dokumentuak prestatzea eta egindako lanketa dokumentu berrietan jasotzea.